

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

A Barsvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal havá
a laphoz azután kémszettek, kérdések,
— előfizetési díjak küldendők: —
LÉVA KAZINCZY-UTCA, 2. SZÁM.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
24 Szerkesztőségi telefon szám 24. 1913

Felőlészerkesztő és kiadó:
SCHULCZ IGNÁC.

Szerkesztő:
KOPERNICZKY CORNÉL.

Előfizetési ár: Ft
Égész évre K. 5.—
Fél évre " 2.50
Hegyed évre " 1.25
Egyes példány 10 filléért kapható
SCHULCZ IGNÁC LAPTULAJDONOSNÁL.

A közegészségügy államosítása.

Azért a 364 millióért, amely az egy milliárd hadikiadásból reánk esik, mely összegnek az elvétele a közgazdasági élet vérkeringéséből, inséget, nyomort hoz az országra; — ezért cserébe megkaptuk a drága ajándékot: a kolerát. A véres háború színhelyére meredtek ágyúink csövei s állatok lesben katonáink ezrei. És most, most mikor a komédiának vége, elhozzák magukkal a harctér szomszédságából a veszedelmeket, a dögletes kór bacillusait. A tartalékosok elszáledtek a házában szerte, s elültették, elterjesztették az ázsiai veszedelmet, a kolerát mindenfelé. Mintha az ország kormánya nem is hallott volna róla, hogy minden véres háború után járványok ütnek fel fejüket, nyugodtan bocsájtotta rajokban szerte az inficiált embereket — mondván: vigyétek, terjesszétek a halált.

A fekete veszedelem szerencsére szűnőben van már az országban. De ha végleg is el ül a fenyegető baj, nem szabad azért megnyugodnunk és egyszerűen napirendre térni egy olyan elmúlt veszedelem fölött, mely évről-évre fenyegeti ezt az országot s most is kicsi hijja, hogy országos szerencsétlenséggé nem nőtte ki magát, némely hatóságok indolenciája miatt.

Azonban nem elég csupán a fe-

nyezető járványok ellen védekezni, hanem védekeznünk kell közegészségügyünk állandó ellenségeivel szemben is.

Mi szeretjük magunkat a civilizált Nyugat-Európa-hoz számítani. Jogunk is van hozzá — bizonyos tekintetben. Irodalmunkat és művészetünket néhány évi kitartó és fáradságos munkával azok, akik erre hivatottságot éreztek magukban, felémelték arra a nivóra, amelyen a nyugateurópai kulturálmok irodalma és művészete van. Ebben a tekintetben tehát méltán vallhatjuk magunkat Európához tartozónak.

De egy állam, egy nemzet életének vannak egyéb momentumai is, mint az irodalmi és művészeti élet és ezeket az egyéb momentumokat nálunk teljesen elhanyagolják.

A legelső dolog, ami egy államot, egy népet civilizálttá, kulturálttá, nemzetté tehát, a közegészségügy magas szinvala. Kifünő közegészségügyi rendszabályok, pontos és megfelelő intézkedések kiváló intézmények szükségesek ahhoz, hogy egy ország ezen a téren is egyenrangú lehessen a nyugateurópai államokkal.

Ez a mostani kolerajárvány épen azt a szomorú tényét fogja bizonyítani, sőt már részben be is bizonyította, hogy ebben a tekintetben még nagyon messze vagyunk Európától. Belgrádból a kolerával teljesen megfertőzött városból és

egész Szerbiából mindenki a legfelületesebb, legneveltségesebb ellenőrzés alatt bejöhetett hozzánk és behurcolhatta, mint ahogy be is hurcolta a kolerát. Mikor már a Délvidéken és Munkács környékén valóságos vehemenciával lépett fel a járvány, akkor sem gondolt semmiféle hatóság arra, hogy ezt a területet valóban komoly és megfelelő ellenőrzés alá helyezze.

Ez az idei járvány — ha nem is fejlődik ki igazi szerencsétlenséggé — sok tanulsággal szolgálhat majd. Mindenekelőtt azzal, hogy nem elég hangoztatni és nagy garal hirdetni a kulturát, hanem azt meg is kell valósítani és pedig elsősorban a közegészségügy terén és szaporítani a körorvosokat.

A kormány most államosítani készül a vármegyéket, a városokat, aminek annyi az ellenzője. Miért nem államosítja az orvosi szolgálatot és a közegészségügyet az egész vonalon, amit örömmel üdvözölne az egész ország népe.

Szent hazugságok.

Irta: NAGY ZOLTÁN.

A páduai torony sarkaira illesztett négy galamb szoborról tartja a közhit, hogy ötnégy látja az, aki az ő apjának az igazi fia. És a világot járó utasok közül mindezt meg még egy sem akadott olyan, a ki azt merte volna bevallani, hogy csak négy galambot lát, mint amennyi tényleg van, mert félt, hogy reálolvassák, mintha talán nem lenne igazi gyereke apjának.

Az országhirü

**Meinl pörkölt kávé keverékek
lerakata Kertész fűszer kereskedésében Léva.**

Lang és Kun központi szálloda, étterem és kávéháza, a kereskedők találkozóhelye. Telefon 47.

Ilyesféle ártatlan természeti önmegtévesztésekkel van telítve a mi életünk is. Befolyás alatt tart valami szóval ki nem fejezhető hatás, amely akadályoz abban, hogy a magunk esze szerint cselekedjünk. A Kant-féle tanítás egyik tétele: sapere aude: okosan élni, hányszor, de hányszor túlul élünk, mint követelmény és hány formában, alakban és vonatkozásban figyelhetjük meg gyengeségünket, kicsinyes felfogásból eredt gyarlóságunkat, mikor ilyes szent hazugságba beleszokva, nincs bátorságunk a magunk felfogása után indulni el, hanem szajkó módjára hirdetjük azt, amit hinné magunknak is jólesik.

Hát kétségtelen, hogy kinek-kinek önmagával szemben tartozó kötelessége, hogy összes életkörülményeit, — amennyiben ezek tőle függnek — úgy rendezze, amint az egyénileg ránézve a legkedvezőbb. Ez a merőben szubjektív törekvés csak akkor lesz szerelmes másokra nézve, ha azok érdekét sérti. Az önmegtévesztésnek az ártatlanság nevében megjelenő valótlansága által nemcsak gyarlóság, hanem öreg hiba ez a szent hazugság.

Pedig politikai, társadalmi, családi és egyéni életünk is ilyen szent hazugságokkal van tele. Mást mondunk, mint amit látunk, más beszélünk, mint amit érzünk. Micsoda kiábrándulás következik el minden tőred és irányban, ha e hatás alul egykor kiszabadulva tisztán, világosan látnánk; mily végzetes következménye állana elő a lelki tévelygésnek, ha a befolyás elől emberek társadalmak, maga a nemzet is felszabadulni nem tudna. Pedig a szent hazugságok kora a mi korunk. Jelmondatok, jelzavak kergetik egymást, valóságos kínálat folyik az élet nagy fórumán. Hangos lármája egyesül szemképrázató elrendezéssel.

A minden áron való élni és élvezni akarás mohósága lepi meg az emberek nagy sokaságát, mikor oda tódul, ahol az ingerlő, a kíváncsiság felgerjesztőt és a könnyen, olcsón elérhető hirdet. Haza, nemzet, vallás, felebaráti szeretet, erkölcs, be-

csület kezdenek ismeretlen fogalmak lenni: világpolgárság, gondnélküli megélhetés, könnyű élet a kínálat tárgyai. És hirdetik, mert a hirdetőknél jól esik, az ő lelküket tölti be, bár maguk sem hisznek benne és tudatos tevédekük, mint a páduai torony sarkára felrakott galambok száma.

Elvégre is „mundus volt decipi” — a világ azt akarja, hogy becsapják, miért ne tennék s reá vágják ok: ergo decipiatur: csapjuk be mi, míg hisznek nekünk, nehogy mások jussanak az első sorba, próféta sorába.

A többi aztán ebből a felfogásból folyik. A piacra dobott eszmék kivihetlensége, a tervek képtelensége s végeredményében csábkép, tantom délibáb. Csalódást okoz, nem sokat számít, hiszen csalódni emberi dolog, ez a bizonyosság kísér a bölcsőtől a koporsóig. És ha már ekként van, talán nem is bűn egy kis szent hazugság.

Az új városi törvény.

Az ideai tisztújítás elmarad a vármegyék-nél s a tisztviselők lejáró mandátumát egyzakasos törvénynevelő fogják meghosszabbítani addig az ideig, míg a közigazgatás államosításáról szóló törvény életbelép. A városi tisztviselőkre ez az intézkedés nem vonatkozik, mert mire a városok restaurációra kerül a sor, az államosítás az egész vonalon megtörténik.

Az új városi törvénytervezet alapelveit információ céljából már megküldötte a belügyminiszter a városok polgármestereinek. Az új városi törvény megalkotásánál, amíg a kormány egyrészt az angol és porosz városok közigazgatását követi, másrésztől a közszépi választójog kérdését úgy oldja meg, hogy kimondja, miszerint ugyanazok választják a bizottsági tagokat, akik az országgyűlési képviselőket. Az új városi törvénytervezet egészen átalakítja az önnálló

városi törvényhatóságok adminisztrációját. Elsősorban is maximális 120 tagban állapítja meg a városi közgyűlés tagjainak számát, aztán a bizottsági tagoknak csak a fele lesz választható a város összes polgárainak sorából, míg a másik felét a legtöbb adót fizetők sorából választják az országgyűlési választójoggal bíró polgárai a városnak. A főispáni állást a javaslat teljesen megszünteti, s a városi közgyűlések elnöke a közgyűlés által hat évre választott polgármester lesz, akit azonban a király erősít meg állásában. A polgármester helyettese a közgyűlés által élethossziglanra választott tanácsi igazgató (alpolgármester) lesz. A közgyűlés határozatát ezután is a tanács fogja végrehajtani, amelynek a tagjait a főorvos, főkapitány, főmérnök kivételével a közgyűlés élethossziglan választja. A főorvost, főkapitányt, főmérnököt a polgármester fogja kinevezni. A tanácsot kiegészítik még a közgyűlés által hat évre választott tiszteletbeli tanácsosok, akiknek a száma sem több, sem kevesebb nem lehet a hivatalbeli tanácsosokénál. Az új városi törvénytervezet a városi bizottságokkal is végezni kíván, mert helyettük porosz mintára a városi választmányt állítja föl, amelynek az ülései elé a tanács által a közgyűlés számára előkészített ügyek fognak kerülni. A városi közgyűlésnek is ez a választmány fogja megtenni a javaslatokat. Az új városi törvénytervezetnek lényeges intézkedése, hogy a közgyűlés jogkörét tagítja, amennyiben számos olyan dologban, amelyet eddig jóváhagyás végett a belügyminiszterhez föl kellett terjeszteni, ezután a közgyűlés jogerősen dönt, ezzel szemben azonban megszünteti a városi tanácsot, mint föllebbezési fórumot. Ami pedig a városi rendőrségeket illeti, azokat teljesen államosítja az új városi törvény.

A nevelőnő.

A gyermekszobában nagy zsvaj volt, olyan, hogy biztosan disznóölést játszottak és mintha kihozták volna a legélesebb nagy kést a konyhából. Am azért nyájas mosolylyal és mindezzel mit sem törődve, ült az új nevelőnő a háziasszony szalonjában és csipkekerdőt hímelve, élelményeit beszélte el. Heydenné asszony már két ízben föltekintett varrógepe mellett ülve, s a kisasszony csevegését félbeszakítva, intő hangon kérdezte tőle:

— Miért csinálnak a gyerekek ily fülsekketű lármát?

— Emma kisasszony a fejét sem billentve meg, felelte nyugodt hangon:

— Igen, ma nagyon jó kedvük van.

— És felvette ismét elbeszélése tonáját, mintha kizártnak tartandó, hogy Heydenné asszony más fránt is érdeklődik, mint az ő kalandjai iránt. Nem törődött azzal sem, amikor urnője maga kelt fel a gép mellől, utána nézni a gyerekek dolgának. Nyugodtan ülve maradt és barátságosan kérdezte:

— Bizonyára nem olyan rosszak?

— És amikor erre a kérdésre egy meg lehetőszen kellett választ kapott, továbbra is barátságos maradt, előzva a nevelőnő gyermekre és aztán beszélt tovább saját dolgairól.

— Igen, Emma egy igen különös leány volt!

Semmi sem tudta kihozni a sodrából és mindig jókedvű volt. A két piros arcán a megelégedettségnek mindig olyan kifejezése ült, hogy olyanok voltak, mint két ropogós piros alma, amelybe az ember szeretne beleharapni. Szinte lehetetlen volt vele szemben barátságtalanul viselkedni, mert mindenkit lefelegyvertett nyugodt mosolyával és ártatlan arc-kifejezésével. Sejtelve sem volt arról, hogy elégedetlen is lehetne valaki. Csak jót beszélt azokról a családokról, akiknél azelőtt szolgált s hogy mennyire szerették és becsülték őt magát is mindenütt. Gertrud asszony restelte, hogy ő nem teljes mértékben volt megelégedve a nevelőnővel, amikor más mindenki tele volt dicsérrel. Azért hát iparkodott magán uralkodni, amikor úgy vélte, hogy oka van a bosszankodásra. Nem akarta ugyanis, hogy ő róla azt higgyék, ő rosszabb, mint a többi. Való azonban, hogy a nevelőnő az ő házában nem azt a helyet, foglalta el, amelyet ő neki szánt. Amikor a fiatal leányt szerződtette, azt hitte, hogy egy igénytelen leányt fogad házába, aki csendes lényével a gyermekek nevelésének szenteli magát. Am Emma kisasszonynak hivatala dolgában talált felfogása egész más és sokkal sokoldalubb volt. A gyermekek többnyire egyedül voltak, ő meg ott ült az asztal mellett és bizalmasodott vele is, mint mindenütt.

Ha este látogató jött, akkor korábban fektette le a gyerekeket és átvette minden teketória nélkül Heyden asszonytól a háziasszonyi teendőket. Ő olyan egyéni önállósággal szórakoztatta a vendégeket, mint ha mindig uri nő lett volna. Ha az ő uraságát hívták meg valahová, természetesen tartotta, hogy ez a meghívás neki is szól és már készen állott a mikor a többiek még bajlódtak a toalettal. Így aztán lehetetlen volt otthon hagyni.

Lám! Lám! Egy nevelőnő nem kaptak, hozzájutottak azonban egy új családtaghoz Gertrud asszony aggodalmas arccal mélyedő gondolataiba, hogy miként lehetne ezen a helyzeten változtatni. Most már alig hallotta, hogy miket beszél az Emma leányzó az élményeiről. Egyszerre aztán figyelmessé lett. A leány azokról a karácsonyi ajándékokról beszélt, amelyeket ő kapott. Ez azért volt aktuális, mert a karácsony éppen a küszöbön volt. Gertrud asszony szinte megdöbbentette, hogy a nevelőnő milyen nagy értékű karácsonyi ajándékokat kapott: gyönyörű ruhaszövet, arany óra, gyémánt gyűrű, karperec a végtelenségig. És finom módon egy-egy ötvenmárkás bankjegyet is becsusztatott az ékszerdobozba. Ennek a leánynak tökéletesnek kellett lenni, ha csak egy kissé takarékos volt, Gertrud asszony egy kissé elgondolkozott, hogy megmondja neki a vé-

HIREK.

— **Chinai misszionáriusnő Léván.** *Kunst Irén*, a chinai belföldi nagy misszió tagja, az első magyar misszionáriusnő, aki nyolc és félszázévi kínai működése után egy évi tartózkodásra érkezett hazra, szerdán este hat órákor szép számú, nagyrészt protestáns közönség előtt, a város háza tanács-termében beszámolt Chinában szerzett érdekes tapasztalatairól. A bátor lelkű magyar nő szabadságát arra használja föl, hogy Magyarországon propagandát csináljon a chinai misszió ügyének s megnyerje számára a közönséget. *Kunst Irén Miley Sándorné*, a magyar evangélikus misszióbizottság elnökének (Veszprém) társaságában érkezett Lévára. A református iskola énekkarának *Tóth István* kántor vezetésével előadott egyházi éneke után az előadást *Bándy Endre* evangélikus lelkész beszéde vezette be, melynek végén melegen üdvözölte az előadókat Léván. Ezután *Kunst Irén* tartotta meg előadását. Beszédén nyomatot hagyott a hosszú kínai tartózkodás, idegenes akcentussal beszélt, de azért szép folyékonyan és meglehetősen tömörben adta elő Chinában szerzett érdekes és többször bizony borzalmas tapasztalatait, amit a közönség meghatva, sőt néha könnyezve hallgatott meg. Előadása folyamán ismertette azt az üdöztetést, melynek kivolt téve a misszió a chinaiak részéről, beszámolt a chinai vallási viszonyokról, melynek kapcsán magyaraiat kíséretében bemutatott több eredeti kínai bálványt is. A köztársaság megalakulása óta azonban, mint örömmel mondta, a keresztény vallás előtt nyitva van az ajtó Chinában is, az evangélium terjesztését a köztársaság kormánya nemcsak hogy szívesen látja, hanem még elő is mozdítja, mert belátta azt, hogy a keresztény kultúra terjedése kiemelt élvezetes elmaradottságából a birodalmat, melynek négyszázmillió lakosa

közül eddig még csak mintegy félmillió a keresztény. *Kunst Irén* éljenzéssel fogadott előadása után *Miley Sándorné* állt szólamra és a misszió-bizottság lévai tagjait valamint a közönséget a misszió anyagi támogatására kérte, mert a bizottság még egy magyar misszionáriusnőt készült kiküldeni Chinába, de egyelőre nincs meg hozzá az anyagi ereje. *Bándy Endre* záróbeszédében méltatta a magyar misszionáriusnő nemes munkáját, melylyel becsületet szerez a magyar névnek a külföld előtt. *Dás Ilona* lévai óvónő közben egy éneket szépen adott elő.

— **Papi jubileum Dodek Endre,** Garamnémeti község érdemes plebánosa most ülte meg papi működésének negyedszázada évfordulóját. Hívei és a község élőljárósága ez alkalomból szép ünneplésben részesítették őt, közvetlen és megható módon adva jelét plebánusok iránti szeretetüknek és őszinte ragaszkodásuknak. Az ünneplőbe öltözött falunépe élén a községi előjárósággal a jubiléus plebános előtt tisztelgett és egyszerű szónokok szívből fakadó üdvözlő szavai után átnyújtották e nap emlékére ajándékukat: egy díszes kelyhet. Az ünnepélyes szentmisét a hétköznap és szorgos dologidő dacára is szufolási megtelt templomban a kerületi papság fényes segédletével mondta a jubiléus. A nap jelentőségét *Novotny János* tiszvári plebános méltatta a templomban. Délben nagy ebéd volt a plebánián, amikor is *Pintér Károly* aranyosmaróti apát-plebános üdvözölte szép beszédében a jubiléus plebánost. *Dodek Endre* 25 éves papi jubileuma alkalmából ötven koronás alapítványt tett népmissziók tartására ama helyeken, ahol eddig működött és szülővárosában Léván. Ezt megelőzően már ezer koronás alapítványt tett a lévai főgimnáziumban szegénysorsu kath. tanulók jutalmazására.

— **Tanítók gyűlése.** A Léva-vidéki róm. kath. népnevelők egyesülete október 2-án Nagysallóban tartja meg ezévi közgyűlését *Báthy László* elnökletével. A közgyűlés — melyen a tanügy iránt érdeklődő közönséget is szívesen látják — az ünnepélyes szentmise után d. e. 10 órákor a rk. iskola nagytermében megy végbe az alábbi program szerint: 1. Elnöki megnyitó. 2. Egy érdekes fizikai téma, előadja *Schaffer Ferenc*, áll. tanítóképzőintézet tanár. 3. Kulturregysüleink és az iskola, előadja *Kántor István*, a Léva-vidéki róm. kath. népnevelők egyesületének társelnöke. 4. Pénztári jelentés. 5. A jövő évi közgyűlés helyének kitzése. 6. Esetleges indítványok tárgyalása. A közgyűlés után az egyesületi tagok és vendégek a honvédelmekhez vonulnak, ahol ének és rövid beszéd keretében koszorút helyeznek el. Déli fél 1 órákor társasbéd a nagyfogadóban. Egy teríték ára, ital nélkül, 2 K. 60 f. A társasbédre jelentkezni lehet szept. 30-ig *Kucsera Imre* és *Kucsera Endre* nagysallói tanítóknál.

— Szabadságról. *Mailáth István* alispán hazakereszt szabadságról, melyet Olaszországban töltött.

— A villamostelep megváltása. Léva város képviselőtestülete legutóbb megtartott közgyűlésén nagy vita után hét kétszázszázalékos elhatározta a villamostelep megváltását 136.000 koronáért. A képviselőtestületi tagoknak egyrésze a közgyűlésnek ezt a határozatát megfellebbezni készült a fővárosi hatóságokhoz s ebből a célból gyűjtik az aláírásokat. Nem nyugodhatunk bele a határozatba — mondják a felebezők — mert semmiféle hiteles számadatok nem lettek a közgyűlés elé terjesztve. Melyből meggyőződhetünk volna arról, hogy a villamos művek megváltása esetén a beruházott tőkék kamatait legalább valószínűsítve, megkapja-e a város. Továbbá egyik előbbi közgyűlés csak 100.000 korona erejéig szóló felhatalmazást adott a megváltásra s

leményét erre a célzatos dísekvésre:

— Ezek igen szép és értékes ajándékok, amelyeket ön kapott. Amde, kedves kisasszony, arra ne is gondoljon, hogy mi ilyen dolgokat adunk. Arra nekünk nincs pénzünk.

— Ah Istenem! — kiáltott *Emma* tágranyított szemmel és lemondó kézmozdulattal. Csak nem hiszi nagyságos asszonyom, hogy én ilyesmire gondoltam. Mit törődöm én vele, hogy az ajándék drága-e vagy olcsó-e? Én mindenért hálás vagyok, bármily kevés legyen is.

Gertrud asszonyt e kijelentés egy kissé megaláztatta. A leányt ő nem kényeztetette el túlságosan dacára a hencsérésének, de azért az ajándék amit neki szánt, mégis túlhaladta a tételt, amelyet a karácsonyi költségvetésben férjével együtt megállapított. Nem akart ugyanis nagyon háttérben maradni a többi családok mellett. Mégis nyugtalan volt kissé, amikor ajándékait karácsony estéjén a nevelőnőnek átadta volt. Kérdés, hogy tetszeni fog-e ennek az elkényeztetett leánynak. Utóbb aztán *Emmá* amikor mindent alaposan megnézte, mégis meglepődés látszott és as örömtől sugárzó arccal köszönte meg. *Gertrud* asszony most bánkódott egy kissé magában, hogy miért gyanúsította meg tiltokban egy kissé méltatlanul. Ez a leány igazán hálás és hűséges. Most már kissé rokonszenvesebb magatartást tanúsított irán-

ta és nem boszantotta annyira, ha a kisasszony minden lében kanál volt.

Karácsony után *Heydenné*kat meghívták egy nagy ünnepi mulatságra, ahová a nevelőnő első szándéka szerint nem akarta magával vinni. Egy órási és előkelő lakoma volt, szakácskal, lébériás inasokkal, francia étlappal, drága italokkal, a végtelenségig. Egy olyan társaság, amelyben a résztvevőnek egész este egy helyen kell maradnia, mert a tolongás nem engedi meg a szabad mozgást. A házigazda pedig meglepődött arccal, minden egyes vendégéhez akivel találkozik, így szól:

— Mégis csak jó és szép dolog egy ilyen nagy és előkelő társaság. Itt minden ember kielégítheti az izlését és fésztelenül mozoghat.

Gertrud asszony azonban még sem találta senkit, a kit ismert volna, vagy akivel el tudott beszélgetni. Ő zárkózottan és egy kissé idegenszerűen ült ott és már kiközdött az unalommal és az ásitással. Akkor aztán megismerkedett egy pompás hölgyvel, a kit még nem látott, de a nevet már több ízben hallotta emlegetni.

— Ha nem tévedek, szólta a hölgy — akkor már hallottuk egymás nevét?

— Mindenesetre! — szólta *Heydenné*. — Így több ízben emlegette az én nevelőnőm, az *Emma*, aki önnel is szolgált. Ugye, így volt?

— Igen! A kisasszonynak szerencséje

volt, hogy ilyen jó háziasszonyhoz jutott mint kegyed. A minap nálam volt és alig talált szavakat a kegyed magasztalására.

— És önről is a legnagyobb lelkesedéssel beszél igen gyakran.

Idég minden jól ment. A hölgyek igen kedvesen beszélgettek és szeretetreméltó szavakat mondogattak egymásnak, a míg végre aztán *Gertrud* asszony meggondolatlan nyilatkozata más fordulatot nem adott a társalgásnak.

— A mi a kisasszonnyal való bánásmód részleteit illeti, azok közt ő neki az tetszett a legjobban, ahogy — mint ő mondotta — ön úgy bánt vele, mint egy anya a leányával.

Sverdsirómné erre a kijelentésére megütököve ugrott fel. Ámbár elmult negyvenöt éves és *Emma* csak huszonhárom, de ha valaki oly üde és ifju, mint ez ötödik évtizedben levő asszony, hogy azt hihetné valaki róla, hogy ilyen nagy leánya van. Megbotránkozott azon, hogy a volt nevelőnője ilye módon változott a kettőjük viszonyát és apprehendált *Heydenné*re és azért, hogy ezt neki elmesélte. De volt alkalma nyomban bosszút állni.

— Kedves *Heydenné*! Az embernek mindig jól kell bánni alkalmazottjaival. Ezt, mint hallottam, megteszi kegyed is. A kisasszony éppen olyan jól érzi magát a kegyed házában, mert igazán testvéri szeretetben van része.

most 136.000 koronáért váltották meg, 1/3-dal több árért, mint amire a közgyűlés felhatalmazta a tanácsot. Nem járt el körültekintően a tanács—mondják tovább—mikor emulasztotta a szakértő alkalmazását, Bolemann szóbeli véleménye sem kielégítő. Végül pedig nem látnak garanciát arra, hogy a mal rossz világitás a megváltás után jobban kezelhetné s az ügy nem volt kellően megvilágítva, így nem érett meg arra, hogy egy képviselőtestületi határozat alapjául szolgáljon.

— Szerencsétlenül járt az azados. Jelenítették már, hogy *Vermes Gyulát*, a lévai honvédszázalój szűzadosát súlyos szerencsétlenség érte a dunántúli hadgyakorlatokon. Városlód közelében egy ellenséges huszárt akart elfogni éjszaka; a huszár lova fejbe rugta a századost. Amint most értesülünk, Vermest Budapestre szállították, hogy megoperálják. Azt mondják, hogy felgyógyulása után is aligha lesz szolgálatképes, mert elteltünkve egyébb sérülésektől, bal fülére megsiketült.

— Mesemondó délután a Vigadóban. A József kir. Herceg szanatórium egyesület lévai fiókja, mint értesülünk, f. hó 27-én, szombaton 4. u 5 órákor mesemondó délutánt rendez a városi színházteremben. A műsor bevezető száma dr. *Novotny Ernő* konferenciája lesz „Egyszer volt, hol nem volt” címmel; azt *Boros Gyuláné* két meseje követi, amelyeket az előadó vetített képekkel fog vonzóbbakká tenni. Majd *Farkas Tivadar* szavalt néhány gyermekverset, *Aray Mici* pedig gyermekdalokat játszik zongorán. Dr. *Frommer Ignác* „A kis gyermekek világából” címmel fog felolvasni s végül *Bobok Mariska* mondja el „Csipkerózska” meséjét s mutatja be ugyan ezt előképpen. A délutánra meghívjuk nem bocsátatnak ki, miérints ez uton hívjuk fel arra olvasóink figyelmét. Belépti díj felnőt-

teknek: 1 korona, gyermekeknek: 50 fillér. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak a humánus célra.

— Az ezredparancsnok Léva. Formanek Lázár ezredes, ezredparancsnok, a lévai honvédszázalój megszemlélése céljából itt tartózkodik.

— A vármegye közgyűlése. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága f. hó 25-én tartja meg őszi közgyűlést, melynek tárgyszorozatán 199 ügy szerepel.

— A bars megyei kivándorlás. Az alispán jelentése szerint az elmúlt évnegyedben 58 utlevelet kértek külföldre. 10 egyén kérelme megtagadtatott, így a kiadott utlevelek száma 48, ami a megelőző évnegyedhez viszonyítva, emelkedést mutat. Járásokint így oszlik meg az utlevelet kérők száma: legtöbben a lévai járásból kértek utlevelet 21-ea, az ar-maróti járásból 12-en, az oszlányiból 9-en, a gr-zterestből 6-an és a verebélyiből csak 1. A kiadott utlevelek közül 52 Amerikába szól, míg tanulmányi utazás céljából 3 utlevél adatott ki.

— A lévai városgazdai állásra négy pályázat érkezett be; ezek a pályázók: Bartos István, a jelenlegi helyettes városgazda, Bodó Sándor dalmadi bérő, Kaveggia Károly lévai származású gazdasági intéző és Kucsera József városi irnok.

— Tizenhátszor a hasába szurt. Nagysáron a korszakban Najner Károly bosszúból megverte Korcsik Józsefet. Később a korszakban kívül újabb megtámadta, ekkor azonban Korcsik nem hagyta magát, hanem előrantotta zsebkését és tizenhátszor hasba szurta Najnert, akit súlyos sérüléssel a lévai kórházba szállították.

— Ujjonok bevonulása. A hadvezetőség rendelkezése szerint a rendes sorkatonasághoz tartozó ujjonok október 7-én, a tengerészek október 1-én s a póttartalékosok ok-

tóber 9-én vonulnak be ezredeikhez. Azok a póttartalékosok pedig, akik 1912. év októberében vonultak be az ujjonokkal és akiket a kiképzés után a rendes létszámban visszatartottak, tehát már majdnem egy éve vannak szolgálatban, csak akkor engedtetnek szabadságra, ha már az ujjonok és póttartalékosok kilesznek képezve.

— Állatdíjazás. A bars megyei gazdasági egyesület őszi állatdíjazásainak legsikerültebbje Barsbessén zajlott le a napokban. Tőhöl, Besse és Pozba községekből egy száma mint minőségre igazán szép felhajtás volt. A *Rudnyánszky János* elnöklettel alakult bírálóbizottság 25 pénzbeli díjat illetve jutalmat adott ki az állatok alapos bírálata után. Tőhenével első díjat nyert Galambos Jónás tőhöl és úszójével Simon István szintén tőhöl kisgazda.

— A vadászati és fegyveradó. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, melyszerint azok, akik fegyveradót fizetnek és meléje vadászati engedélyt is váltának, a kettőt együtt az állami adóhivataloknál fizetik be. Azok pedig, akik csupán fegyveradót fizetnek és vadászcengedélyt nem váltának, a városi adópénztáraknál tesznek eleget ebbeli kötelezettségeiknek.

— Halálhír. Lutovszky Lajos volt lévai s utóbb szelvi vendéglős váratlanul meghalt Vácon.

— Statisztika a napugarról. Egy év alatt csodálatos sok eső érte a földet, ami világszerte sok katasztrófának volt okozója, de különösen hazánkat sújtotta. Egy figyelmes gazda, aki az időjárásról pontos napi jegyzeteket vezet, megállapította, hogy a múlt év augusztus 30-ától számított egy év alatt mindössze csak ötvenhátszor esett egy napon át az éltető napugár. Háromszáznolc napon pedig vagy borult volt az égbolt, vagy pedig esett az eső vagy hó. Az elmúlt egy év alatt tehát elég ritka volt a napugár. Ennek a gazdának családjában egyébként tradíció, hogy századok óta naplót vezetnek őszi az időjárásról. Ezekből a főljegyzésekből megállapították hogy 1775 óta 1812-ben volt a leghidegebb októberünk, a múlt évben a leghidegebb ősziünk. Ezt az érdekes statisztikát az idei július egészíti ki, amelyhez hasonló 138 év óta nem volt.

— A hinta halottja. Hlinka János garamszentgyörgyi lakos Gyula nevű másfél éves fia f. hó 18-án, míg szülei nem voltak odahaza, a padlás feljárójára erősített hinta kötelére felekedt. A munkából hazatérő szülei holtan találták a kisgyereket. Az orvosi vizsgálat szerint valószínű, hogy a fiúcska futás közben akadott a hinta kötelébe, mely nyaka közé tekerődött és úgy megfojtotta. A szülőket gondatlanság nem terheli.

— A gazdasági munkások biztosítása. A főmívelésügyi miniszter utasítást küldött a főispánokhoz, hogy figyelmeztessék a végrehajtásra hivatott hatóságokat és a községi közegeket, miszerint írják össze az összes gazdasági cselédeket és gazdaságban alkalmazott szegődömnény iparosokat 120 filléres balesetbiztosítási hozzájárulási díj kivételével céljából; ugyszintén jelentsék be az Országos Gazdasági Munkáspénztár központi igazgatóságához az összes gazdasági gépmunkásokat, illetve az összes gazdasági gépeket.

— Tallozás. A pesti lapokban több cikk jelent meg az utóbbi időben, mely bennünket érint. Így azt panaszoita az egyik cikk, hogy a barsi svábság — mely általunk handrbócoknak nevezetük — eltűnösödik. Hát ez való tény. Vármegyénk felsőrészen

— Testvéri szeretetben?
— Igen, azt mondta nekem, hogy ön nem tudna elleni többé ő nélküle s hogy önök immáron elválaszthatatlanok!

— Elválaszthatatlanok?!
— És ha ön valahová meg van hiva, neki mindenhová vele kell mennie, ugy hogy ő neki ez az előzékenység néha szinte kellemetlen is.

— Nem! Nem! De ez már is csak egy kicsit erős!

Sverdrómné mosolygott.

— Én tudom, hogy neki nagy fantáziája van. De önnek mégis nagyra kell becsülnie, ha olyan drága ajándékokat ad neki. Kapott öntől egy selyemköpönyvet, ötven márkával a zsebében.

Most már aztán Gertrud asszony teljesen elvesztette a türelmét; nem tudott szóhoz jutni, de fölöttébb antipátikusán nézett társnőjére. Ő nem sokat tördődött a nevelőnő pletykájával, de hogy ilyen dolgokat beszélt el a legnagyobb részletességgel, az felháborította! Még a pénzt sem felejtette el. Hát még sokáig beszélt Sverdrómnéval erről a dologról és egy kicsit megnyugodott, mégis bántotta. Másnap reggel aztán sietve otthözködött és behívatta Emmát, hogy mit szól majd a dologhoz. Az ebédelőben volt, ahol a gyerekeket reggeliztette. A mikor Heydenné hívatta, nyomban abbahagyta az etetést és a legnagyobb és legárátlanabb arccal fődvözölte. A mi Heydenné legjobban bosszan-

totta, az a testvéri vonzalom és az elváhatatlanság volt. És mivel ez volt a legsebezhetőbb pont, elhatározta, kitör és...

— Hogy beszélhet ön, olyan valóllan dolgokat, Emma, hogy én selyemköpönyvet vettem magának a zsebében ötven márkával és éppen kriszkindlire? A nevelőnő szemével hamisan kacsintott és tavaszul jegyezte meg.

— Az ember mindig vigyázzon a ház tekintélyére!

Ez a nem várt felelet ugy meglepte Gertrud asszonyt, hogy első pillanatban nem is tudott rá válaszolni. Majd így szólt: — Mindenekelőtt arra kell gondolni, hogy az ember ne üzzön senkiből bolondot.

— Ah, kedves Heydenné asszony, én ezt olyan szívesen megítem — szól a nevelőnő könnyes szemekkel. Ha valaki olyan jól bánik velem, mint ön, akkor ha egyebet nem kapok, mint egy kétényt, akkor is azt mondom, hogy egy ruhára való szövet. Én az uraságról mindig csak a legjobbat pletykázom másoknak.

— Az Elza bekiált.

— Igen, Elza, jövök má!

Nyomban kiment, s ezzel a maga részéről befejezte ez ügy tárgyalását. Gertrud asszony ott maradt, elgondolkodott. Vajjon csakugyan jószívű és ragaszkodó ez a leány? Vagy talán ravasz? Vagy mind a kettő? Hát mit csináljon vele?

Ez éppen a nehéz kérdés.

L. Z.

ugyanis csekély számu a magyarság, így természetesen nincs is meg az az asszimiláló ereje, mely a németeknek magyarrá válásához szükséges lenne. Meg aztán ezek az egykori szász bányász telepések legközelebbiből a tótsággal érintkeznek, a tótsággal vannak határolva községeik, így erőt vesz rajtuk a tótságra való beolvadási folyamat, mely magyar szempontból mindenesetre sajnálatos jelenség. E téren csupán csak az iskolák vannak hivatva a magyarság segítségére lenni s eredményeket érni, és így igazán örvendetes, hogy az állam most is több iskolát állított a megye eme részén. A pesti újságok cikkei azt is szövegtették, amit a *Lévai Hírlap* már régen kiabál itt, hogy a nép innét is Amerikába vándorol. Ha egyikük vagy másikuk aztán visszatér az újvilágból, elkezd itthon dicsekedni, hogy kicsoda szerencse éri odakint az embert és az a legjobb kívándorlasi ösztönzés, meg az a szép ruha, tollas kalap a nőknél, ahogyan kiöltözve érkeznek haza látogatóul a régi egyszerű emberek. Mindenesetre jó munkaadalmak, gyárak létesítésével, amire itt minden föltétel megvan, ezt a népet ide lehetne kötni hazája és szülő megyéje földjéhez.

— Hírek a lévai tüdőbeteg gondozó intézetből. F. hó 14-én, vasárnap *báró Müller Kálmán*, udvari tanácsos a tüdővész elleni küzdelem kormánybiztosa látogatta meg az intézetet hogy annak berendezését megtekintse, czélirányos működéséről meggyőződést szerezzen. A tapasztalatról a legnagyobb elismeréssel szól és a legteljesebb meglegedését fejezte ki az intézet vezetőjének. — Itt említi meg, hogy a dispensáriban a f. év első nyolcz hónapjában 70 rendelési napon 192 új beteg jelentkezett és 55 beteg állatt rendes kezelés alatt. Segélyben 33 beteg részesült, akik közt az intézet 454 lr tejet, 172 kg húst osztott ki 1318 kor. értékben.

— A Lévai Apolló Mozgósínház vasárnapi műsora páratlan lesz a maga nemében, mert a többek között nemkevesebb mint három szindarab kerül bemutatásra, így ez valóban fényes estéje lesz az Apollónak, mely ezzel is tanujelét szolgáltatja annak, hogy mennyire törekedik a közönség magasabb rendű igényeinek kielégítésére. A darabok közül kiemelkedik *az ügyvéd* című pazar kiállítás, művészi rendezésű és összhangzatos játéku drámai színjáték, mely Gaston Ravel nyomán került a lepedősínházba, ámbar semmivel sem marad mögötte *A jó lelki pástör* színmű és *A jó bíró* címen színré kerülő vígjáték sem, mely szintén jóes irók műve. Ha az Apolló ilyen műsorral lép sorompóba a sikerért, csak gratulálhatunk neki.

— Elfogott betörő. A fővárosi lapok jelentik, hogy a rendőrség két veszedelmes betörőt tartóztatott le, akiknek podgyászban sok értékes dolgot találtak. Mindenekelőtt találtak benne egy értékes, drágakövekkel kirakott kis kezettőt, amely szintúg volt csupa értékes arany és ezüstékszerezrel. Különböféle briliánsgyűrű, márkigyűrű, karkötők, függők és drágaköves csattok, amelyek mind nagy értékűek. A táská legfenekéről aztán egy tömör ezüstből készült, belül aranyozott teáskészlet került elő, amelynek minden darabjába hercegi korona van bevésvé. A koronán „J” monogram látható. A betörők egyike *Kaucsár Gyula*, lévai fiu, akit csak a napokban toloncoltak ide a Felvidékről, de

kisérője elől megszökött. A 23 éves fiatal ember a bűnözők világában már nagy hírnévre vergődött és különösen mint vasuton utazó zsebtolvaj szokott operálni. Érdekes, hogyha Léva tartózkodik, itt nem szokott munkát adni a rendőrségnek.

— A 48-as dícsó idők szereplői napról napra kevesbednek, kidőlnek az élők sorából. Érdekes tudni azt, hogy még hány 48-as honvéd él. A szeptember elseji statisztika szerint a nyugdíja sok állománya 1 tábornok, 202 főoszt, 1512 altiszt és honvéd, összesen; 2715 volt. Ez a szám valamivel nagyobbodik akkor, ha hozzávesszük azokat az öreg honvédeket, akik—persze kevesen—nem jelentették be igényüket a nyugdíjra.

— A lengyelek nemzeti ünnepe. A lengyelek 1863-iki szomoruan vérfelfojtott szabadságharcuk 50-ik évfordulója alkalmával nagyszabású ünnepségeket rendeztek Rzesowban, mely megmutatta, hogy a szétéptett lengyel nemzet forró vágya ma is él és lüktető ereje virradatra vár. Az ünnepségek alkalmával a magyar szivekből az ősi magyar-lengyel barátság eleven erővel tört ki, amennyiben a testvérnemzet ünnepségein a magyarok népes deputációban vettek részt, melyet rendkívül lelkes fogadtatásban részesítettek. A magyarok deputációját báró *Nyáry Albert* vezette.

— Magas vendégek Garamszentbenedekben. *Stefánia* főhercegnő férjével gróf *Lónyay Elemérrel*, *Augusztó* főherceggasszony és *József Ferenc* főherceg kíséretében hétfőn délután Garamszentbenedekbe látogattak el, ahol megtekintették a híres templomot, dr. *Haicl* plebánusnál megosznáztak és vissza utaztak Kistapolcsányba.

— A besztercebányai keres. és iparkamara ama kívánságok elől, hogy az üzletek záróráját este hét órában állapítsák meg—kitért, ama indoklással, hogy nézete szerint a törvény 8-ik, valamint az életbeléptetési rendelet 20-ik szakasza ily jogot nem ad.

— Csak egy anya tudja mennyi gondot okoz egy gyermek táplálása mikor legegységesebb táplálószer, az anyatej hiányzik vagy kevés. Milyen sokszor gyótródik az anya amiatt, hogy nem tud mit adni gyermekének. Am azért a gondos anya nem bocsátkozik kísérletezésekbe, hanem csakis kipróbált, megbízható tpszerhez folyamodik, s ez nem lehet más, csak Nestlé gyermekliszt, mely már pár nap multán érezeti kitünő hatását. Egy igen tanulságos könyv jelent meg a Nestlé liszt használatáról és ugy ezt a könyvet, valamint egy próbadohoz Nestlé-lisztet ingyen és bérmentve küld a *Henri Nestlé* cég, *Wien I. Biberstasse*.

— Anyakönyvi bejegyzések. *Születések*: *Amstetter János* Kis Ilona, *Mária*, *Lázár Vincze Rácz Eszter*, *István*, *Ledényi Pál* *Mészáros Julianna*, *Etel*, *Oszlaneer Katalin*, *Aranka*, *Faragó János Káklis Róza*, *Sándor*, *Schubert Tódor Jodál Ilona*, *Richard Pál*, *Mészáros Ignác* *Schwarz Ilona*, *Ferencz*. *Házasság*: *Mészáros Miklós* *Bori Eszter* özv. ref. *Springer Alajos* *Zsovány Julianna* rkath. *Halalosás*: *Mihela István* 24 éves tüdőgümőkór, *Kamenszky Antal* 76 éves agkorivégkimerülés, ifj. *Zilay Sándor* 5 éves vörheny.

Gabonáarak a szerdai vásárról.

Buza	—	—	19.60	19.80
Árpa	—	—	13	13.80
Rozs	—	—	14.40	—
Zab	—	—	14	14.20
Ó Tengeri	—	—	20	—

Kiadó.

Flóratéren üzletnek alkalmas ház lakással, olcsó házbérrel azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Őszi újdonságok megérkeztek

LINK BERNÁT

ujjonnan nyílt úri és női divat üzletébe.

Kálmán Palota (Kossuth Lajos tér)

Női blousok és

kész felső aljak, pongyolák a legszebb kivitelben 7 kor.-tól feljebb. Gyermek szövet- és barchet ruhák. Női kötött kabátok K. 9.50-től feljebb.

Plaid kendők 2.30 K.-tól feljebb.

Legnagyobb választék női és gyermekharisnyákban. Egyedüli raktár halesontnőküli hasz fűzőkben. Cosztüm bélések valamint diszszelymek. Nagy választék ruhadiszekben, legújabb Malin csipkék és csipke kelmek.

Összes szabónő kellékek kaphatók.

Óriási választék Glacé és kötött keztükben.

**Modern
bútorok.**

KÁLMÁN FERENCZ

műbutor asztalos

Zsarnóca, Bars megye.

Raktáron tart saját készítményű legújabb stíli szobabútorokat, háló bédő és konyha berendezéseket, diványokat, valamint az összes elképzelhető bútoroknak legolcsóbb bevásárlási forrása.

Bútorát saját bútorszállító-kocsiján bárhová házhoz szállít. Pontos és gyors kiszolgálás. Kívánatra

rajzokkal bárhol megjelenek.

Pártoljuk a magyar ipart.

Ne fogadjon el más lámpát, mint

„TUNGSRAM” felírású valódi drótlámpát

Hazai gyártmány.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Gyártja: az Egyesült Izzólámpa és
illamossági R. T. UJPEST 4.

Figyelje meg Czégemet, ha künő minőségű anyagból készült

Iskola ruhákra
van szüksége

KürtiGusztáv férfi-, fiú-

és leányka ruhatelepe LÉVA

Alma és körte.

Legfinomabb alma és körte Honcz-féle birtokon kapható. Megrendelések Schlüssler Gyula bérlő Málas Barsm. címére küldendők.

**Paradicsom-
befőzéshez**
alkalmas erős palackok
4 fillérréval kaphatók
a lévai nagy fogadóban.

Kohn Manó kályhámester

Mozaik és Műkölap gyártó Léva.

50 % tüzelő anyag megtakarítás.

Kellemes és egészséges fűtés ha kályhát az általam feltalált módszer szerint rakatja.

**Coksz és szénfü-
tésre igen alkalmas.**

Elvállalom új kályhák és tüzhelyek elállítását a legdiszesebb kivitelig.

Továbbá a már használatban levő kályháknak az új módszerre való átalakítását.

Az építető közönség becses figyelmét felhívom saját gyártmányu

Mozaik és műkö

járda lapjaimra egyszerű és diszes kivitelben, melyek állandóan nagyobb mennyiségben raktáron vannak, vagy tetszés szerinti kivitelben is rendelhetőek.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy az őszi idényre nagymennyiségű honi és külföldi szövetekeket szerezttem bemelyekből a lehető legjutányosabban készitek különböző férföltönyeket. Mintákkal kívánatra házhoz is elmegyek.

Szíves pártfogást kér

ÁBRAHÁM PÁL

férfiszabó

Léva, Bottka utca 15. szám.

Léván Árok utca 6. sz. alatt, egy földszintes ház jutányos árban azonnal eladó!

Bővebb felvilágosítás Schvarcz M. Fia uraknál Budapest, Révay utca 3.

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótlámpa.
Fuzott drótlámpával 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyüzemeknél és boltokban, villanyboltokban és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI. Teréz-körút 26. Gyár-utca 13.

Fagylalt, cukorkák,

és dessert sütemények, torták elsőrendűek,

Parfait készítményeim a legjobbak. **Bartos Henrik** ezukrászdájában
Léva, Mártonffy-u. 2

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

Ujonnán berendezett
ruhatelep.

Nagyválaszték

férfi, gyermekruha és férfifelöltők-
ben, ugyisintén női felöltők, leány
és fiu kabátokban

FISCHER NATÁL LÉVA, (Kazinczy utca 3.)

Házasulandók
figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját
műhelyemben készítek, nagy választékban és szolid
árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

öntor kereskedő, kárpitos és asztalosnál
Léván, Hát-utca 1. Wertheimer-féle ház.

KOVÁLD fest, tisztít.

A nagyérdemű közönség tudomására juttatom, hogy

Kovald Péter és Fia,

Budapest cs. és kir. szabadalmazott kelme-, fonál-
és szőrme-festő, vegytisztító és gőzmosó gyárának
képviselőt az itteni piacon új üzlethelyiségemben
Fischer Natál házában Grotte céggel szemben,
folytatólag gyakorolom.

Amikor ezen vállalkozásomat a t. közönség figyel-
mébe ajánlom, további szíves számos megbízását ké-
rem, melynek legpontosabb eszközését sürögösen
foganatosítom.

Tisztelettel

PINTÉR JÓZSA
női divatterme.

KOVÁLD fest, tisztít.
Őszi és téli újdonságok meg-
érkeztek. Átalakítások ja-
ványosan gondosan lesznek
elkészítve.

interurban telefon szám 12.

Tűzifa, szén és kokszt
kapható

BRAUN JOZSEF és fiánál
(Honvéd-utca, Wertheimer-ház).

Újdonság!

gázvilágítás csövezeték nélkül
100 gyertya fény, bárhova
alkalmazható, olcsó fogyasz-
tás, óránként 3 fill. egyedül
megrendelhető

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.

Hoffner és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Bächer & Melichar

gépeinek vezérköpviselete.

Ganz-féle motorok
állandóan üzomben
láthatók 華 華 華

Műkölapos jégszekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban

MODERN BUTOROK

Kárpitos és diszitó munkák.

Teljes lakberendezések

Weisz Ármin Cégvezető: Kohn Nathan

butorkészítőnél szerezhetők be Zsarnóczán.

HOLZMANN BÓDOG

Telefon 25.

divatruháza Léván Kossuth Lajos-tér

Telefon 25.

Legujabb őszi ujdonságok

megérkeztek.

Buha és costum szövetek hozzávaló diszekkel.
Női fehérneműek és egész mennyasszonyi kelengyék.

Legujabb férfi divatezikkok.